

راهها و حمل و نقل (۱)

آیا تاکنون فکر کرده‌اید که راه‌ها چه نقشی در زندگی ما دارند؟ به تصویر زیر نگاه کنید و بگویید راه‌ها کدام نیازهای مردم را رفع می‌کنند؟

راه برای جابه‌جا کردن مردم و کالاها از مکانی به مکان دیگر، لازم است. برای مثال، مردم برای رفتن به مدرسه یا محل کار خود، رفتن به مغازه‌ها و خرید کردن، رفتن به تعطیلات یا دیدن اقوام و دوستان خود به راه‌ها نیاز دارند. بسیاری از کالاهایی که مردم مصرف می‌کنند، مانند مواد غذایی، از راه‌های دور و نزدیک به دست آنها می‌رسند. همه‌ی مکان‌ها به وسیله‌ی راه به یکدیگر مربوط می‌شوند.

به وسایل که مردم و کالاها را جابه‌جا می‌کنند، وسایل حمل و نقل می‌گویند.

نام: آرزو	نام خانوادگی: دلفان بیرانوند	استاد مربوطه: جناب آقای دکتر جمشید سروری
مقطع تدریس: ابتدایی	پایه تدریس: پنجم	موضوع تدریس: راه ها و حمل و نقل ها (1)
سال تحصیلی: ۹۷-۹۸	شماره طرح درس: (۸)	مدت: ۴۵ دقیقه

فعالیت های قبل از تدریس: تعیین اهداف (اهداف کلی - اهداف جزئی)

❖ اهداف کلی درس

✓ آشنایی دانش آموزان با راه ها ، حمل و نقل و نقش آن ها در زندگی

❖ اهداف جزئی

- ✓ مفهوم راه ها و حمل و نقل را درک کنند.
- ✓ نقش راه ها را در زندگی بدانند.
- ✓ تعریف وسایل حمل و نقل را بدانند
- ✓ با فایده های وسایل حمل و نقل آشنا بشوند.
- ✓ با وسایل و حمل و نقل در گذشته آشنا بشوند.
- ✓ وسایل حمل و نقل درون شهری را بدانند.
- ✓ با نقش راه ها در صادرات و واردات کشور آشنا بشوند.
- ✓ مفهوم صادرات و واردات را بدانند.
- ✓ مفهوم بازرگانی را بدانند.
- ✓ با انواع راه ها وسایل حمل و نقل آشنا بشوند (زمینی، هوایی، آبی).
- ✓ با رعایت نکات ایمنی در جاده ها آشنا بشوند.

اهداف رفتاری در حیطه ی شناختی: انتظار می رود دانش آموزان در پایان این درس بتوانند

- ✓ حمل و نقل را تعریف کنند.
- ✓ راه های فرعی و اصلی را توضیح دهند.
- ✓ دو نمونه راه فرعی و دو نمونه راه اصلی را در شهر محل زندگی نام ببرند
- ✓ صادرات، واردات، بازرگانی را تعریف کنند.
- ✓ راه های اصلی را از راه های فرعی از روی نقشه تشخیص دهند.
- ✓ انواع راه ها را نام ببرند.
- ✓ در زمینه صادرات و واردات مثالی بیان کنند.
- ✓ برای بهبود راه ها راه حل هایی را ارائه کنند.
- ✓ راه های زمینی ، هوایی، و دریایی را باهم مقایسه کنند (از نظر شباهت ها و تفاوت ها)

اهداف رفتاری در حیطه ی عاطفی: انتظار می رود دانش آموزان در پایان این درس بتوانند

- ✓ برای نکات ایمنی در جاده ها ارزش قایل شوند.
- ✓ به راه های اصلی و فرعی روی نقشه توجه کنند.
- ✓ به نقش راه ها در صادرات و واردات توجه کنند.

✓ به پژوهش در مورد وسایل حمل و نقل در گذشته و امروز علاقمند شوند.

تعیین اهداف رفتاری در حیطه‌ی روانی – حرکتی: انتظار می‌رود دانش آموزان در پایان این درس بتوانند

✓ در مورد نقشه راه‌های شهر و استان زندگیشان تحقیق کنند.

✓ مسیر(راه) خانه شان تا مدرسه را ترسیم کنند و به کلاس ارایه دهند.

ارزشیابی تشخیصی

سؤال پرسیدن:

معلم: به نظر شما چه اهمیتی دارد که ما در مورد راه‌ها و حمل و نقل بدانیم؟
در گذشته مردم چگونه حمل و نقل می‌کردند؟ چگونه وسایل رو جابجا می‌کردند؟
از راه‌ها چه استفاده‌هایی می‌توانیم بکنیم؟

ایجاد انگیزه

معلم به محض ورود به کلاس پس از سلام و احوال پرسی یک فیلم ۵ دقیقه‌ای از دوران گذشته که با اسب و... حمل و نقل می‌کردند را به نمایش می‌گذارد یا با پاورپوینت تصاویری از دوران گذشته و حال را در مورد راه‌ها و حمل و نقل نمایش می‌دهد. یا معلم با بیان این گفته که امروز می‌خواهیم باهم بحث و گفت‌گو کنیم که چرا دانستن در مورد راه‌ها و حمل و نقل اهمیت دارد؟ و اینکه چه نقشی تو زندگی ما دارند؟ توجه دانش آموزان را جلب کند. معلم می‌گوید بچه‌ها موافقید شروع کنیم ببینیم این راه‌ها منظورشان چندنوع راه است؟ هواییه؟ زمینیه؟ دریایی؟ حمل و نقل چیه؟ و....

پیش سازمان دهنده‌ها

امروز قرار است که باهم به این چند سوال پاسخ بدهیم:

- ✓ چند نوع راه وجود دارد؟
- ✓ منظور از حمل و نقل چیست؟
- ✓ نقش راه‌ها و حمل و نقل در زندگی روزمره؟
- ✓ منظور از صادرات، واردات، بازرگانی چیست؟
- ✓ وسایل حمل و نقل درون شهری کدام‌اند؟
- ✓ مقایسه راه‌ها و حمل و نقل در گذشته و امروزه؟

سازماندهی مطالب درس

معلم پای تابلو عنوان‌های درس را می‌نویسد

- ✓ راه‌ها و انواع آن و نقش آن‌ها در زندگی
- ✓ حمل و نقل در گذشته و امروزه
- ✓ حمل و نقل درون شهری
- ✓ صادرات، واردات، بازرگانی
- ✓ رعایت نکات ایمنی در جاده‌ها

فعالیت‌های حین تدریس

❖ مهارت آغازین

معلم برای شروع درس جهت جلب توجه دانش‌آموزان از تصاویر استفاده می‌کند

❖ انتخاب روش تدریس و ارائه درس

بحث گروهی همراه با توضیح دادن تکمیلی معلم از روی تصاویر ارائه شده از طریق پاورپوینت: بدین منظور معلم در مورد مباحث مطرح شده از طریق تصاویر ابتدا نظرات دانش‌آموزان را جویا می‌شود و باهم بحث می‌کنند و سپس معلم مطالب تکمیلی و مهم را از روی تصاویر به دانش‌آموزان ارائه می‌دهد. برای مثال معلم و دانش‌آموزان در مورد صادرات و واردات بحث و گفت‌وگو می‌کنند و نظرات خود را بیان می‌کنند و بعد معلم اطلاعات کامل‌تر را در مورد صادرات و واردات بیان می‌کند و بعد از دانش‌آموزان خواسته می‌شود حالا در مورد این مطالب یکی بیاد پای تابلو بگویند که چه چیزهایی یاد گرفتیم و برای بقیه بچه‌ها توضیح بدهد و از دیگران هم در مورد این مطالب گفته شده سوال پرسیده می‌شود. برای نمونه:

معلم: سعید به ما بگو که نظرت در مورد صادرات و واردات در کشور ایران چی هست؟ سعید: خانم معلم من فکر می‌کنم هم صادرات خوبه و هم واردات.

معلم: آقا سعید منظورت از اینکه هم صادرات و هم واردات خوبه چی هست؟ سعید: خانم معلم صادرات باعث میشه پول برای کشورمون بدست بیاریم و سرمایه گذاری کنیم و واردات هم وقتی چیزی تو کشور نداریم میتونیم از کشورهای دیگر وارد کشورمون کنیم معلم: آفرین آقا سعید

معلم: ابالفضل شما میتونید به ما بگید صادرات یعنی چی؟ ابالفضل: خانم معلم من فکر میکنم وقتی کالایی رو به کشورهای همسایه میدیم و بابتش پول دریافت میکنیم بهش میگن صادرات.

معلم: آفرین ابالفضل معلم: آقا حسن شما می‌تونید نظر تو در مورد واردات بگی؟ حسن: خانم معلم من تو اخبار شنیدم که کشورمان بنزین رو از کشورهای همسایه میخره و وارد کشور میکنن تا ما مصرف کنیم من فکر میکنم این میشه معنی واردات. معلم: سپاسگزارم آقا حسن.

مهارت پرسش کردن و ارزشیابی تکوینی

علی، مفهوم صادرات به چه معناست؟
رضا، یک مثال در مورد صادرات بزنید؟
حسن، چه کالاهایی تو ایران به کشورهای دیگر صادر می‌شوند؟
کامبیز: واردات یعنی چه؟
احمد: چه کالاهایی به کشور ایران وارد می‌شوند؟

مهارت تمرین کردن

معلم: گروه A در مورد فعالیت ۱ نتایج کار را گزارش بدهید (از قبل باید تحقیق کرده باشند)
معلم: گروه B بگویند که برای سوال دوم به چه نتایجی رسیدند؟ (در کلاس باهم بحث می‌کنند)

مهارت پایان دادن درس و جمع‌بندی

معلم می‌گوید: خوب بچه‌ها همه باهم یک صدا بگیم که امروز در مورد چه چیزهای اطلاعات کسب کردیم:
✓ راه‌ها و انواع آن

- ✓ حمل و نقل
- ✓ واردات، صادرات، بازرگانی
- ✓ رعایت نکات ایمنی در جاده‌ها

خوب بچه‌ها ما یاد گرفتیم که سه نوع راه زمینی، هوایی و دریایی داریم. به وسایلی که مردم و کالاها را جابه‌جا می‌کنند، وسایل حمل و نقل می‌گویند. کالاهایی که در داخل یک ناحیه تولید شده‌اند، برای فروش به جاهای دیگر فرستاده می‌شوند؛ به این کار صادرات می‌گویند. کالاهایی که در خارج از یک ناحیه تولید شده‌اند، برای فروش به آنجا وارد می‌شوند؛ به این کار واردات می‌گویند. به خرید و فروش کالا در داخل یک کشور یا با کشورهای دیگر، بازرگانی می‌گویند.

فعالیت های پایانی تدریس: ارزشیابی پایانی

سوالات کتبی صحیح و غلط	-----
سوالات کتبی جای خالی	<ul style="list-style-type: none"> ✓ به خرید و فروش کالا در داخل یک کشور یا با کشورهای دیگر، می‌گویند. ✓ به وسایلی که مردم و کالاها را جابه‌جا می‌کنند، می‌گویند. ✓ کالاهایی که در داخل یک ناحیه تولید شده‌اند، برای فروش به جاهای دیگر فرستاده می‌شوند؛ به این کار می‌گویند. ✓ کالاهایی که در خارج از یک ناحیه تولید شده‌اند، برای فروش به آنجا وارد می‌شوند؛ به این کار می‌گویند
سوالات کتبی چهار گزینه ای	<ul style="list-style-type: none"> ✓ زمانی که در داخل یک کشور یا کشورها با یک دیگر کالاهایی خرید و فروش می‌شوند به آن می‌گویند الف) واردات ب) حمل و نقل ج) صادرات د) بازرگانی
سوالات کتبی تشریحی	<ul style="list-style-type: none"> ✓ به طور کلی، راه‌ها و وسایل حمل و نقل به سه دسته تقسیم می‌شوند آن‌ها را نام ببرید؟ ✓ دو مورد از وسایل حمل و نقل زمینی را نام ببرید؟ ✓ یک مورد از مزایای وجود جاده‌های آزاد راه را بنویسید؟ ✓ رعایت ایمنی در جاده‌ها چه فایده‌ای دارد؟ ✓ سه مورد از نکات ایمنی در جاده‌ها را بنویسید؟ ✓ دو مورد از کالاهایی که به ایران وارد می‌شوند بنویسید. ✓ سه مورد از کالاهایی که از ایران به کشورهای همسایه صادر می‌شوند را بنویسید. ✓ راه‌ها چه نقشی در صادرات و واردات کشورها ایفا می‌کنند؟ ✓ در مورد حمل و نقل درون شهری توضیح دهید؟ ✓ در مورد حمل و نقل در گذشته نظرات خود را بیان کنید؟

دادن تکالیف و فعالیت های عملی

معلم: همه گروه‌ها در مورد وسایل حل و نقل در گذشته و انواع آن یک تحقیق دو صفحه‌ای انجام می‌دهید (می‌توانید از بزرگترها، کتاب‌ها، روزنامه‌ها، اینترنت استفاده کنید). همه باید انجام بدهند هفته آینده روز دوشنبه گزارش کارتان را بررسی می‌کنم.

نقد و بررسی درس

محاسن و نقاط قوت درس

✓ وجود فعالیت‌های کلاسی در پایان هر مطلب، وجود تصاویر مربوط به هر موضوع

معایب و نقاط ضعف درس

✓ اطلاعات خیلی سطحی در مورد مطالب مطرح شده، مثال‌های کم

ارائه راهبردی مناسب جهت تقویت نقاط قوت

✓ ارائه مثال‌های گوناگون در هر زمینه جهت فهم مطالب از جنبه‌های گوناگون، سود بردن از تصاویر ترکیبی جهت مقایسه کردن مطالب

ارائه راهبردی مناسب جهت حذف نقاط ضعف
